

Belevingsonderzoek geluidhinder en slaapverstoring luchtvaart 2020

Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020

Anne Meerdink, GGD GHOR Nederland en Tjitske Sijbrandij, GGD Fryslân

Aanleiding

- Luchtvaartnota 2020-2050
- Advies Gezondheidsraad 2016: betrek 'hinder leefomgeving' en 'ervaren gezondheid' als indicator.
- Aanbeveling voor het gebruik van de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen
- Opdracht ministeries IenW en Defensie

Doelstellingen

- Informatie bieden over geluidhinder en slaapverstoring door vliegverkeer
- Nulmeting Lelystad Airport
- Vierjaarlijks monitoren met een representatieve steekproef rond elke luchthaven
- De indicatoren opnemen in het monitorprogramma van de luchtvaartnota 2020-2050 en bij lokale beleidsafwegingen
- Blootstelling-respons relatie in kaart brengen (RIVM)

Waarom de Gezondheidsmonitor V&O?

- Goed georganiseerd, bestaand en 'neutraal'
- Rond elke luchthaven dezelfde vragen
- 4-jaarlijkse trend, onafhankelijk van commotie en 'waan van de dag'
- Nadelen:
- Beperkt aantal vragen mogelijk
- Additionele steekproef rondom luchthavens noodzakelijk

Methode

- Extra vragen over geluidhinder en slaapverstoring in GM2020
- Vergelijking geluidhinder met 2016
- Ophoging in gebieden met veel blootstelling
- Analyse op landelijk niveau en per vliegveld
- Analyse naar achtergrondkenmerken

Methode – vragen geluidhinder

Vraag 1. Denk bij deze vraag aan de afgelopen 12 maanden. Welk getal van 0 tot 10 geeft het beste aan in welke mate geluid van de onderstaande bronnen u hindert, stoort of ergert wanneer u thuis bent?

*Als een geluid bij u thuis niet hoorbaar is, kunt u dit in de laatste kolom aangeven.
Geef op iedere regel uw antwoord.*

	Ik ben helemaal niet gehinderd										Ik ben extreem gehinderd	Niet hoorbaar
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Verkeer op wegen waar je harder mag dan 50 km/uur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Verkeer op wegen waar je <u>niet</u> harder mag dan 50 km/uur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Treinverkeer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vliegverkeer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Brommers / scooters	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Buren	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bedrijven / industrie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Windturbines / windmolens	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Methode – vragen slaapverstoring

Vraag 1. Denk bij deze vraag aan de afgelopen 12 maanden. Welk getal van 0 tot 10 geeft het beste aan in welke mate geluid van de onderstaande bronnen uw slaap verstoort wanneer u thuis bent?

Als een geluid bij u thuis niet hoorbaar is, kunt u dit in de laatste kolom aangeven.

Geef op iedere regel uw antwoord.

	Mijn slaap is helemaal niet verstoord ← → Mijn slaap is extreem verstoord											Niet hoorbaar
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Verkeer op wegen waar je harder mag dan 50 km/uur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Verkeer op wegen waar je <u>niet</u> harder mag dan 50 km/uur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Treinverkeer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vliegverkeer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vraag 2. Wanneer ondervindt u slaapverstoring door geluid van vliegverkeer?

Denkt u hierbij aan de afgelopen 12 maanden.

Er zijn meerdere antwoorden mogelijk.

☐ 06:00-07:00	☐ 19:00-22:00	☐ 24:00-05:00
☐ 07:00-08:00	☐ 22:00-23:00	☐ 05:00-06:00
☐ 08:00-19:00	☐ 23:00-24:00	☐ Niet van toepassing

Methode – wat is landelijk beschikbaar?

- Geluidbronnen: wegverkeer (</> 50 km/u), treinverkeer, vliegverkeer, burenen)
- Slaapverstoring door vliegverkeer
- Beide beschikbaar voor 18-64 jaar
- Regionaal extra bronnen beschikbaar, tijden slaapverstoring en info over 65+

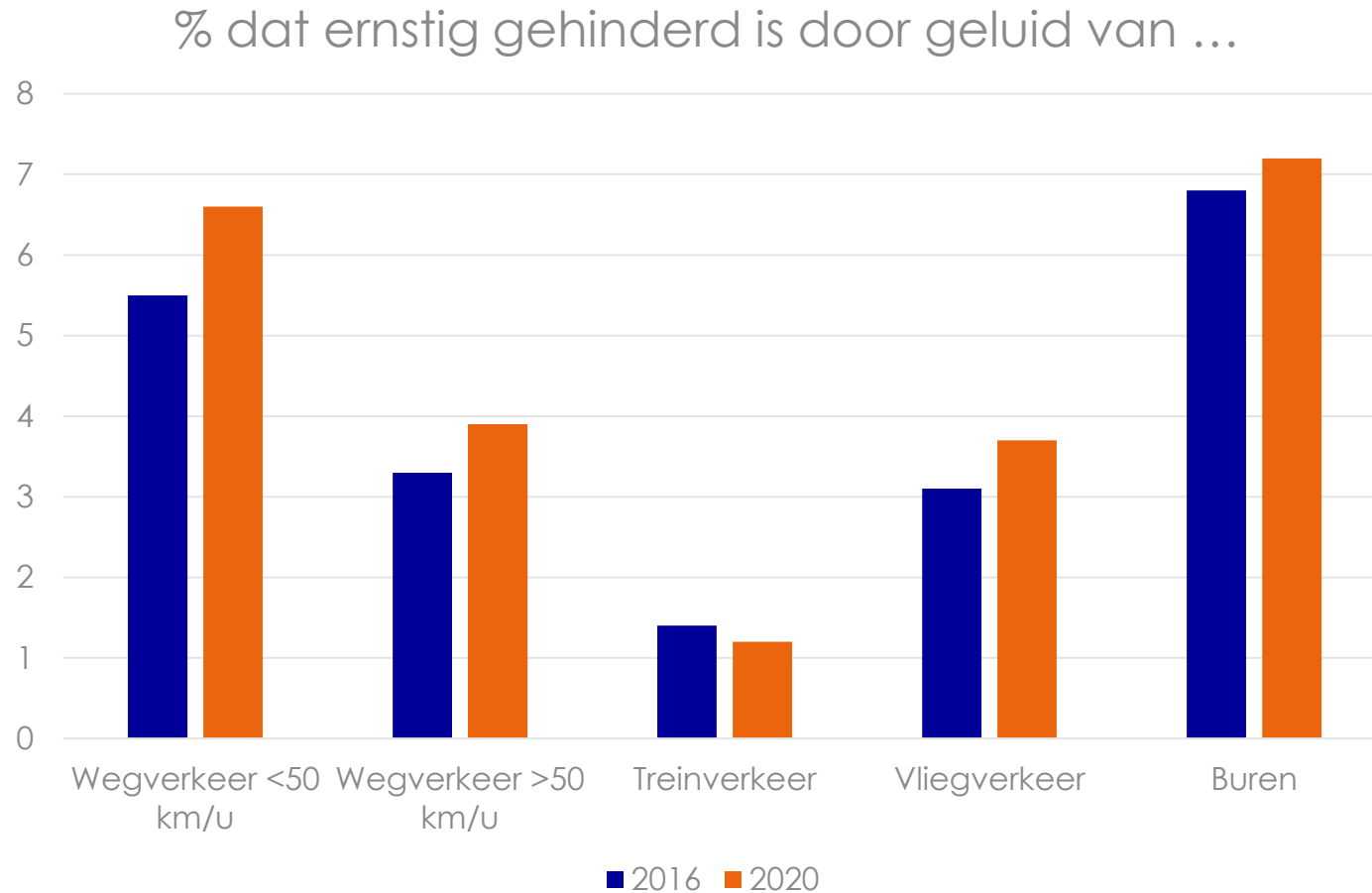
Methode – gebied

- Landelijk, in combinatie met gemeentekaartjes
- Per vliegveld op kleiner gebiedsniveau (primaire eenheid)
- Per vliegveld alle beschikbare bronnen

Landelijke resultaten - respons

	18-64 jaar	65+ jaar	18+ jaar
Steekproef	894.854	466.665	1.361.519
Respondenten	279.917	250.331	530.248
Responspercentage	31%	54%	39%

Landelijke resultaten (18-64 jaar)

In 2020 ervaarde gemiddeld 1,6% ernstige slaapverstoring door vliegverkeer.

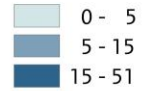

Landelijke resultaten

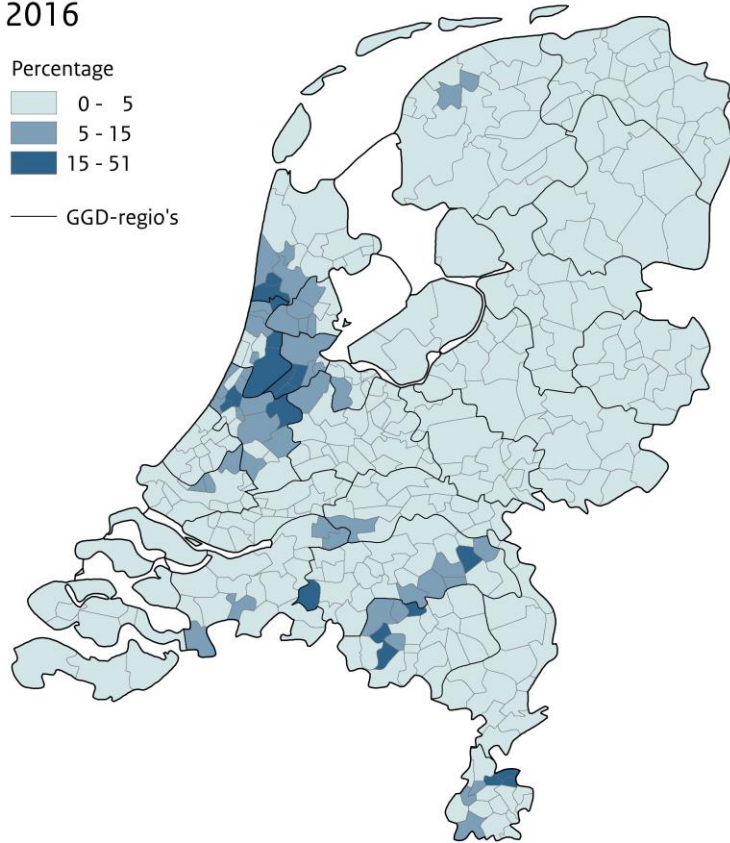
Geluidhinder

2016

Percentage

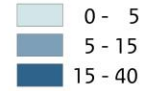

— GGD-regio's

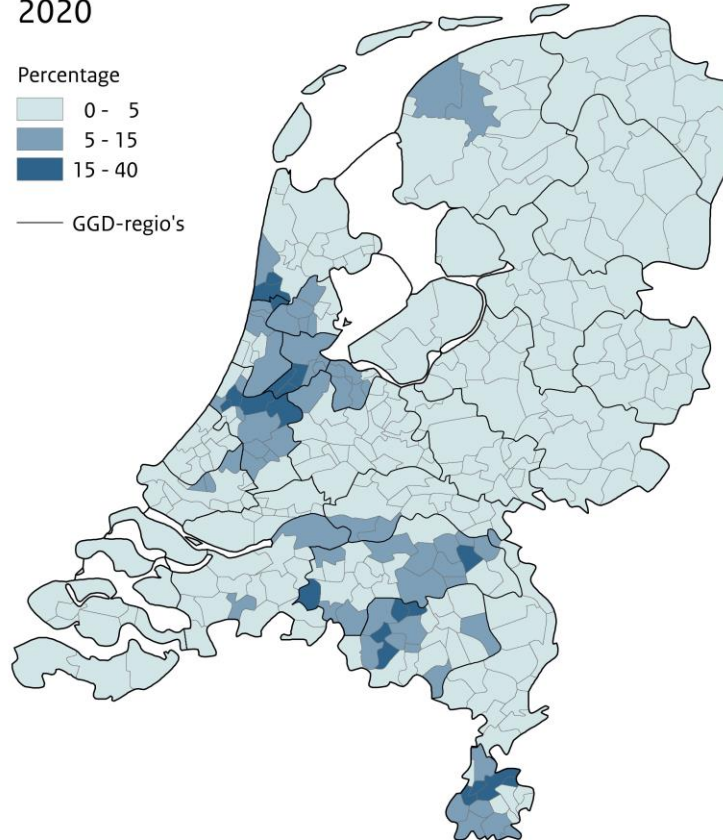

2020

Percentage

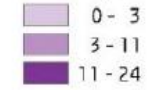
— GGD-regio's

Slaapverstoring

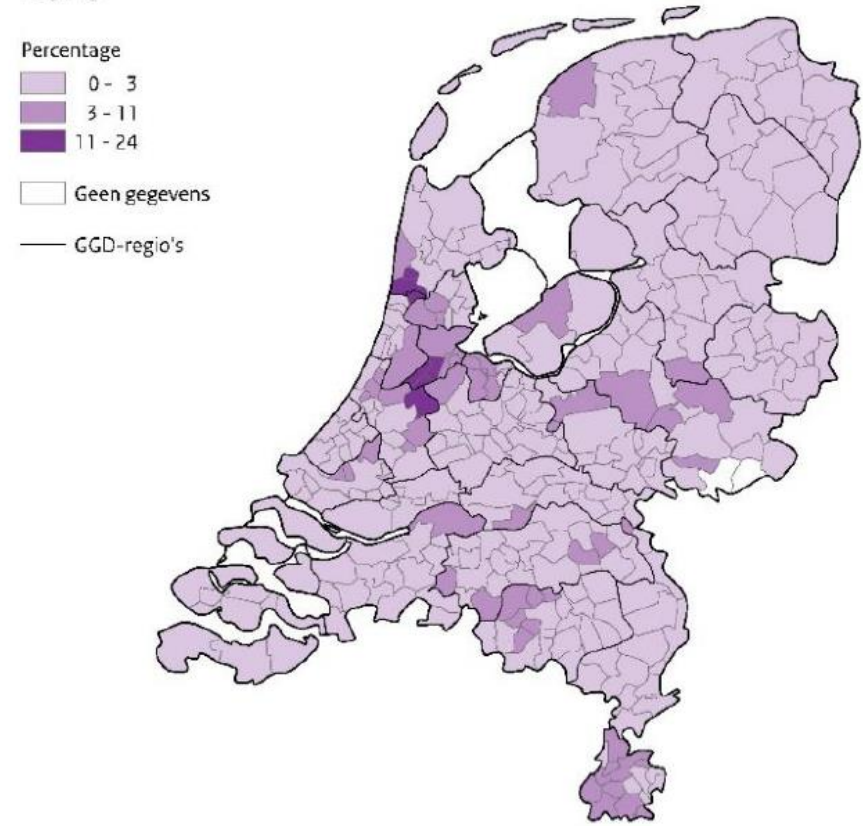
2020

Percentage

Geen gegevens

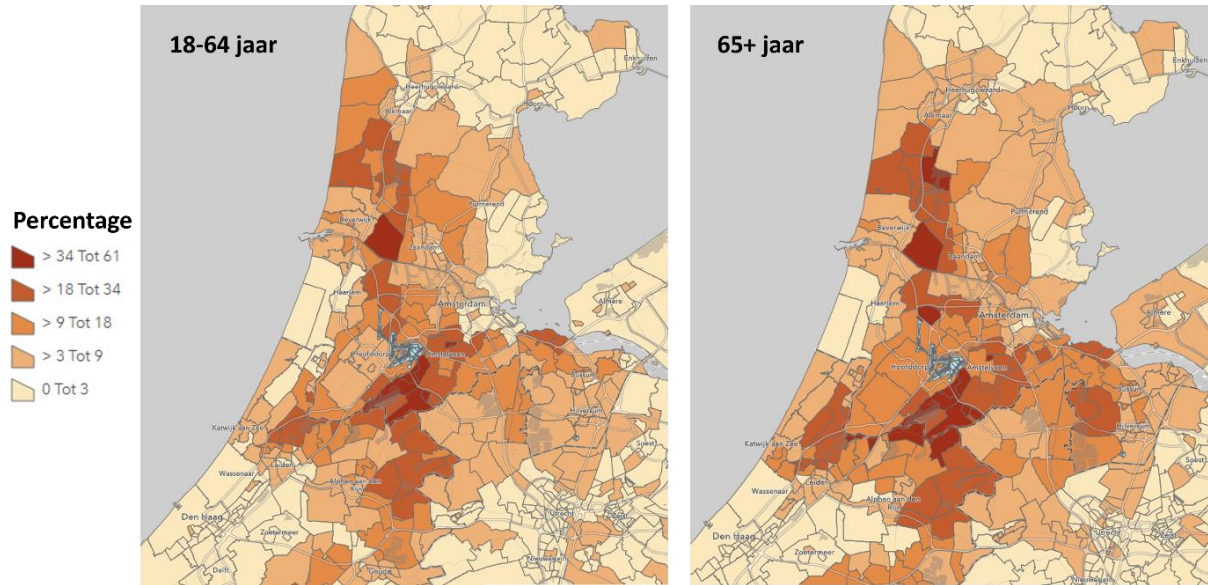
— GGD-regio's

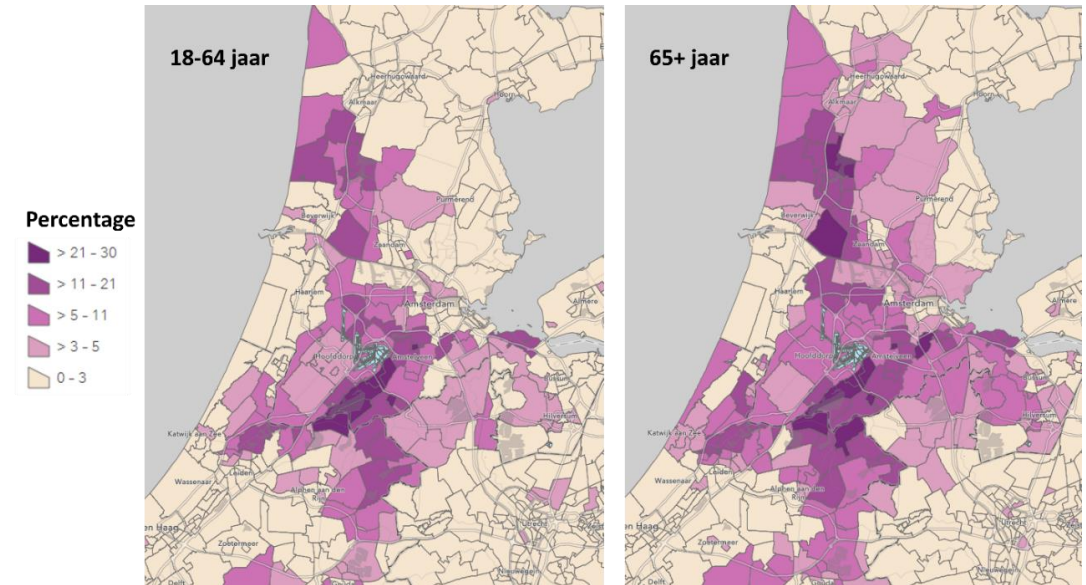
RESULTATEN PER VLEGVELD

Schiphol (als voorbeeld)

Geluidhinder

Slaapverstoring

Schiphol

Geluidhinder op gemeenteniveau

	2016	2020
Aalsmeer	38,5%	40,3%
Amstelveen	20,2%	21,3%
Castricum	24,2%	21,4%
Heiloo	35,2%	23,9%
Uithoorn	38,6%	33,8%

Lokaal beeld

- Vooral veel hinder in ruime omgeving Schiphol, Noord-Brabant en Zuid-Limburg.

Discussie

Discussie

- Landelijke cijfers vs lokale cijfers

- Groot verschil
- Primaire eenheden (wijk-/buurniveau) geven een beter inzicht in de hinderbeleving, wel minder betrouwbaar
- Ook inzicht in hinder buiten de geluidscontouren

- Slaapverstoring

- Meeste slaapverstoring ervaren tussen 6.00 en 7.00 uur; en tussen 22.00 en 23.00 uur
- Piekbelasting

- Coronapandemie

Aanbevelingen

- Minimaliseer slaapverstoring door bijvoorbeeld beperkingen in de nacht en in de vroege ochtend
- Zet in op vermindering van blootstelling aan geluid richting het ambitieniveau van de WHO
- Zet in op verminderen van geluidbelasting in de (randen van de) nacht, waarbij de L_{night} niet leidend kan zijn

Bron	Guidelines	Onderbouwing
Vliegverkeer	45 L_{den} 40 L_{night}	10% ernstige hinder bij 45,4 dB L_{den} 11% ernstige slaapverstoring bij 40 dB L_{night}

Aanbevelingen

- Goede en open communicatie bij nieuwe ontwikkelingen
- Gezondheid als uitgangspunt te nemen bij (lokaal) omgevingsbeleid
- Creëer voor elke luchthaven een leefbaarheidsfonds

- Luchtvaart is een sector in beweging: herhaling van het onderzoek elke 4 jaar geeft inzicht in trends

Aanvullende brief GGD GHOR Nederland

- Volledige framing van het onderwerp
 - Nadruk op het verminderen van slaapverstoring, naast het advies te voldoen aan de WHO-richtwaarden
 - Vliegverkeer in een breder perspectief
- FOCUS
 - WHO-richtwaarden als uitgangspunt
 - Reductie vliegverkeer in de nacht
 - Houdt rekening met een optelsom van milieufactoren
 - Gezondheid zorgvuldig en transparant betrekken bij afwegingen
 - Maatwerk voor passende maatregelen waarmee geluidshinder, slaapverstoring en gezondheidsschade worden beperkt

Bedankt voor uw aandacht!

